

پادشکنندگی تأمین مالی اسلامی

گزینۀ تسهیم ریسک

www.ketab.ir

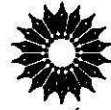
تألیف: عمر رافی، عباس میر آخور

ترجمه:

غلامحسین خورشیدی

(استادتمام دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه شهیدبهشتی)

میلااد دائی نبی

مرکز نشر دانشگاهی

پادشکنندگی تأمین مالی اسلامی

گزینهٔ تسهیم ریسک

تألیف: عمر رافی، عباس میرآخور

ترجمه: غلامحسین خورشیدی، میلاد دائی‌نبی

ویراستار و نسخه‌پرداز: مریم نوربخش
حروفچین و صفحه‌آرا: شیلا افشانی، مرضیه دین‌پناه
طراح جلد: علیرضا دربانی
ناظر چاپ: حمیدرضا دمیرچی
مرکز نشر دانشگاهی
چاپ اول ۱۴۰۱
تیراژ ۱۰۰
چاپ و صحافی: واژه
۱۹۵۰۰۰ تومان

نشانی فروشگاه مرکزی: خیابان انقلاب، رویهٔ روی سینما سپیده، پاساژ
خیبری، تلفن: ۶۶۴۰۸۸۹۱، ۶۶۴۱۰۶۸۶

فروش اینترنتی: www.iup.ac.ir

حق چاپ برای مرکز نشر دانشگاهی محفوظ است.
فهرست‌نویسی پیش از انتشار کتابخانهٔ ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه: رافی، عمر Rafi, Umar.

عنوان و نام پدیدآور: پادشکنندگی تأمین مالی اسلامی گزینهٔ تسهیم ریسک / تألیف: عمر رافی، عباس میرآخور؛ ترجمه: غلامحسین خورشیدی، میلاد دائی‌نبی.

مشخصات نشر: تهران: مرکز نشر دانشگاهی ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: هشت: ۲۸۸ ص: مصور، جدول، نمودار.

فروست: مرکز نشر دانشگاهی: ۱۶۴۶. بین‌رشته‌ای (اقتصاد، مدیریت): ۱.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۱-۱۶۴۶-۳

یادداشت: عنوان اصلی: Antifragility of Islamic Finance: the Risk-sharing Alternative, 2018

یادداشت: کتابنامه.

یادداشت: نمایه.

موضوع: امور مالی - کشورهای اسلامی Finance-Islamic Countries

موضوع: امور مالی - جنبه‌های مذهبی - اسلام Finance-Religious Aspects-Islam

موضوع: امور مالی (فقه) Finance (Islamic law)

موضوع: مدیریت ریسک Risk Management

شناسه افزوده: میرآخور، عباس. ۱۳۳۲ - مترجم.

شناسه افزوده: Mirakhor, Abbas, 1953

شناسه افزوده: دائی‌نبی، میلاد. ۱۳۶۵ - مترجم.

رده‌بندی کنگره: HG ۱۸۷/۴

رده‌بندی دیویی: ۳۳۷/۰۹۱۷۶۷

شماره کتابشناسی ملی: ۹۱۴۵۶۲۷

اطلاعات رکود کتابشناسی: فیبا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فهرست

صفحه	عنوان
پنج	پیشگفتار مترجمان
۱	تقریظ
۵	دیباچه
۹	۱. مقدمه
۳۱	۲. ناسازگاری‌های مدل‌سازی مالی
۵۴	۳. مقدمه‌ای بر پادشکنندگی
۱۰۱	۴. بدهی و ویرانی
۱۲۳	۵. ریسک و پاداش
۱۳۸	۶. حکایت دو حباب
۱۵۹	۷. مبانی معرفت‌شناسی تأمین مالی اسلامی مبتنی بر تسهیم ریسک
۱۸۰	۸. ساختار بانک اسلامی مبتنی بر تسهیم ریسک

صفحه	عنوان
۱۹۳	۹. مدیریت ریسک در تسهیم ریسک
۲۰۳	۱۰. چارچوب پادشکنندگی تأمین مالی اسلامی
۲۳۲	۱۱. نظارت کتتری بر قوی سیاه
۲۶۱	۱۲. درباب بظلمیوس و علم کیمیا
۲۷۶	سیاسگزاری
۲۷۷	نمایه

www.ketab.ir

پیشگفتار مترجمان

حمد بی حد و ثنای بی عدد پروردگاری را سزد که آفریننده بنی آدم است و آموزگار آنان به قلم، و صلوات خداوند بر همه رسولان و انبیای او، از آدم تا خاتم، که کلامش به گوهر «وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ» آراسته و با فرمان «إِنَّ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ» از هر کزی پیراسته شد، و سلام او بر ولی برحقش، علی که وجود پاکش به نام تابان قرآن ناطق مسما گردید، و فاطمه و امامان طریق هدایت و همه اولیا و سالکان راه پاکش.

شکرگوی خدایی هستیم که توفیق نوشتن را به ما عطا فرموده و کتاب حاضر حاصل همین توفیق است.

کتاب پیش‌رو نسخه‌ای کم‌نظیر از تبیین علمی در قالبی مقایسه‌ای از بخشی از مباحث اقتصاد اسلامی است که با شرح نواقص نظام مالی متداول آغاز می‌شود که اساس آن شکنندگی بدهی مبتنی بر بهره است. محصول نظامی که بر بخش مالی جهان امروز تسلط دارد و از شیوه‌های پیش‌بینی علمی نیز بهره فراوان می‌گیرد منجر به بحران‌های مالی مکرر و نابرابری‌های اقتصادی-اجتماعی گشوده شده است. دیدگاه غالب در اقتصاد غربی، با قبول معاملات ربوی، چنان به زایش پول از پول حالتی طبیعی بخشیده که تصور نظامی غیر از آن را برای بسیاری ناممکن کرده است. این در حالی است که چنین دیدگاهی با دیدگاه ادیان الهی تضادی آشکار دارد؛ دیدگاهی که بر اقتصادی مبتنی بر ارزش سعی و تولید اقتصادی کالاها و خدمات توسط بخش واقعی تأکید دارد.

کتاب «پادشکنندگی تأمین مالی اسلامی: گزینه تسهیم ریسک» مفهوم پادشکنندگی را راه‌حلی برای نواقص اساسی نظام مالی متداول می‌داند و به شرح و بسط آن می‌پردازد. همچنین، هم‌ارزی مفاهیم مالیه اسلامی را با ارکان پادشکنندگی، به‌ویژه هم‌پوشانی تأمین مالی اسلامی را با آن، تحلیل و، سپس، نظام تأمین مالی اسلامی مبتنی بر تسهیم ریسک را سازوکاری برای بانکداری و تجارت معرفی می‌کند؛ نظامی که، با برخورداری از جوهره تأمین مالی اسلامی، پادشکننده است و سه ویژگی ممنوعیت بدهی مبتنی بر بهره، ممنوعیت سفته‌بازی، و ممنوعیت عدم‌تقارن اطلاعات در آن نهادینه شده است.

جذابیت محتوایی و ارزشمندی کتاب ما را به ترجمه آن ترغیب کرد. کتاب پیش‌رو، به‌صورتی علمی، برای گستره‌ای وسیع از مخاطبان، شامل متخصصان مالی، مدیران و، به‌طور کلی، فعالان اقتصادی و نیز نهادهای قانون‌گذار، نظارتی و حکومتی، سودمند است. بدیهی است دانشگاهیان نیز مخاطبان این اثر علمی هستند.

علاوه‌بر محتوا، مفاهیم اسلامی در کتاب حاضر به‌گونه‌ای علمی مطرح شده‌اند. لذا، قابلیت استفاده آن محدود به آنجا نیست که به دین مبین اسلام اعتقاد یا به مطالعه مباحث اسلامی علاقه دارند بلکه، با استفاده از زبان علمی، مدعیان عقلانیت و خردورزی را به تفکر فرامی‌خواند و راه را برای تألیفات علمی بیشتر با محوریت استفاده از مفاهیم ناب ادیان الهی می‌گشاید.

در دهه‌های اخیر، اقتصاد اسلامی توجهات فراوانی را در عرصه بین‌المللی به خود جلب کرده است. تولید کتاب حاضر هم، در واقع، میوه چنین توجهاتی به‌شمار می‌آید. از سوی دیگر، چنین تألیفاتی مسئولیتی علمی و دانشگاهی برای اندیشمندان، دانشمندان و کارشناسان علوم مرتبط، به‌خصوص در کشورهای اسلامی، ایجاد می‌کند تا، در راه‌حل‌جویی برای مسائل اقتصادی، مسیر استفاده از موازین و قواعد اسلامی را دنبال کنند. ما نیز، با وقوف به اهمیت این کار، از اهالی علم دعوت می‌کنیم در این مسیر گام بردارند و بر ابعاد کیفی و کمی تحلیل‌های اقتصادی اسلام بیفزایند.

در ترجمه کتاب حاضر، سعی کردیم امانتدار متن باشیم و مفاهیم را عیناً انتقال دهیم. بااین‌حال، خود را از قصور مصون نمی‌دانیم و امیدواریم خوانندگان محترم ما را باری رسانند و از دیدگاه‌های خود بهره‌مندمان سازند.

از مدیرعامل محترم مؤسسه همکاری‌های حقوقی و داوری بین‌المللی داناداد، جناب آقای امیرمحمد دائی‌نبی، بابت همکاری و مشاوره ایشان درخصوص انطباق مفاهیم فقهی-حقوقی برای درک محتوای کتاب که در پاورقی‌ها به آنها اشاره کرده‌ایم، صمیمانه سپاسگزاریم.

میلاد دائی‌نبی

کاندیدای دکتری مدیریت بازرگانی
دانشگاه علامه طباطبائی

غلامحسین خورشیدی

استادتمام دانشکده مدیریت و حسابداری
دانشگاه شهیدبهشتی

www.ketab.ir